

AMIGOS DE CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOISCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

El Courant aki ta sali toer dia Sabra.

Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.

Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa aña.

Un number só fl. 0,20.

Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Curaçao, 12 Maart.

De nieuwe bepalingen van den Index.

Den 1sten Februari laatstleden heeft Z. H. Paus Leo XIII een apostolische constitutie uitgevaardigd betreffende de verboden boeken. Wij zullen thans onzen lezers het voornaamste uit het pauselijk stuk mededeelen.

Onze groote Paus wijst er allereerst op, dat op hem, als het Opperhoofd der Kerk, de zware taak rust, te waken voor de zuiverheid van het geloof en de zeden. De uitoefening dier taak is vooral noodzakelijk in tijden als deze, nu de leeringen van Christus bijna dagelijks worden aangevalen.

In dien strijd gebruiken de vijanden der Kerk duizenderlei listen, maar de gevaarlijkste daarvan is wel de verspreiding van slechte geschriften.

Te allen tijde heeft de Kerk tegen dat gevaar gewaakt; in de eerste dagen van het Christendom was het de ijver van den H. Paulus, in de volgende eeuwen de waakzaamheid van kerkvaders en bisschoppen, die de zuiverheid des geloofs behoeft. Talrijke zijn de documenten, die bewijzen hoe door alle eeuwen heen de Pausen steeds de werken der ketteren en dwaalleeraars hebben veroordeeld.

Voor al sedert de uitvinding der boekdrukkunst in de vijftiende eeuw, toen de pers de ketterische en verderfelijke boeken tot in het oneindige vermenigvuldigde, was een verdubbelde waakzaamheid noodig en Paus Paulus IV liet het eerst een lijst opstellen van de boeken, wier lezing den geloovigen verboden was.

Het concilie van Trente wees later geleerde en bevoegde personen aan om die lijst of index van Paus IV verder uit te werken en de volgende Pausen hebben daar steeds de hand aan gehouden. Het blijkt dus dat zij te allen tijde hebben gejoegd, de maatschappij te bewaren voor de

dwaalleeringen en het zedenbederf, de schande en den ondergang der staten, door de slechte boeken verspreid.

Die pogingen troffen doel, zoolang zij, die de staten bestuurden, zich door de eeuwige wet lieten leiden. Maar men weet wat later gebeurd is. Intusschen ging de Kerk voort haar maatregelen te nemen, in overeenstemming met de veranderde behoeften der tijden.

In den laatsten tijd is door verschillende bisschoppen zoo in Frankrijk als in Duitschland gevraagd, dat de regels van den index opnieuw zouden worden herzien, en dat verzoek acht de H. Vader zeer gewettigd, met het oog op de groote menigte verderfelijke boeken en de handeloze vrijheid, waarin zich de slechte pers verheugt.

Daarom heeft de H. Vader gewild dat de index opnieuw zou worden openbaar gemaakt.

Na rijp beraad en overleg met de kardinalen der Congregatie van den Index heeft hij gemeend, een reeks besluiten te moeten uitvaardigen, die wij in het kort hier zullen pogen weer te geven:

1. Alle boeken, vóór het jaar 1600 door de Kerk veroordeeld, blijven veroordeeld. Verboden zijn verder de boeken van avvallen, ketteren en scheurmakers, als zij ketterij en scheuring verspreiden of de grondslagen van den godsdienst aanvallen. Evenzoo de werken van niet-katholieken, die bepaald over den godsdienst handelen, tenzij er niets strijdigs met het katholiek geloof in gevonden wordt. Handelen zij niet opzettelijk, maar enkel terloops over den godsdienst, dan zullen ze alleen verboden zijn, als ze door een bijzonder besluit zijn veroordeeld.

2. Bijbels in de oorspronkelijke of in een doode taal, door niet-katholieken uitgegeven, zullen alleen mogen gebruikt worden door degenen, die zich met godgeleerde of bijbelstudien bezighouden, mits die boeken noch in de voorreden noch in de aantekeningen de katholieke leer aantasten.

3. Bijbels in de moedertaal, ook door

katholieken uitgegeven, zijn alle verboden, tenzij ze door den Apostolischen Stoel zijn goedgekeurd of onder toezicht der bisschoppen zijn uitgegeven. Voornamelijk zijn verboden de bijbels der Bijbelgenootschappen, die herhaaldelijk door de Pausen veroordeeld zijn.

4. Onzedelijke boeken zijn volstrekt verboden. De zogenaamde klassieken, die daaronder vallen, mogen gebruikt worden door degenen, wier taak of ambt dit meebrengt, maar mogen nooit de jeugd in handen worden gegeven, tenzij behoorlijk gezuiverd.

5. Veroordeeld zijn boeken, die aanvallen bevatten tegen God, de H. Maagd, de Heiligen, de Kerk en haar eeredienst, de Sacramenten of den H. Stoel, dezulken waarin de ingeving des H. Geestes wordt miskend of die opzettelijk de kerkelijke hiërarchie of den geestelijken en kloosterlijken staat ootteren. Het is verboden boeken uit te geven, te lezen of te bewaren, die tooverij, geestenbezwinging of dergelijke bijgeloovigheden leeren of aanprijzen. De boeken, die over nieuwe verschijningen, openbaringen of wonderen handelen, zijn verboden, zoolang zij niet kerkelijk goedgekeurd zijn. Verboden zijn ook de boeken, die het tweegevecht, den zelfmoord of de echtscheiding als geoorloofd voorstellen of de vrijmetselarij als nuttig aanprijzen.

6. Veroordeeld zijn afbeeldingen van Christus, Maria, de Engelen, de Heiligen, wier voorstelling afwijkt van den geest de Kerk. Geen prentjes met of zonder gebedjes mogen verspreid worden, dan met goedkeuring der geestelijke overheid. Niemand is het geoorloofd aflaten te verspreiden, die of apocrief of ingetrokken zijn. Geen boek of blaadje, dat aflaten bevat, mag verspreid worden zonder verlof der bevoegde overheid.

7. Aan liturgische boeken, als misaal, brevier of ritueel mag niets veranderd worden. Geen litanieën dan die daarin voorkomen, mogen zonder goedkeuring worden verspreid. Evenmin kerk- of devotieboeken, zonder kerkelijke goedkeuring.

8. Bladen of tijdschriften, die met opzet den godsdienst aanvallen, zijn verboden. De geestelijken moeten de geloovigen op het gevaar dier uitgaven

wijzen. Een geen katholieken, vooral geen geestelijken mogen daarin bijdragen plaatselijk tenzij om wettige reden.

9. Alleen zij, die hetzij van den H. Stoel, hetzij van diens gevolmachtigden verlof hebben, mogen verboden boeken lezen.

10. Ofschoon het aan alle katholieken en vooral de geleerden onder hen toekomt, slechte boeken aan de bisschoppen of den H. Stoel kenbaar te maken, is dit vooral de taak der nuntiusen, apostolische delegaten, plaatselijke bisschoppen en rectoren van hoogeschoolen. Deze allen worden aangemaand ijverig de slechte boeken te achtervolgen.

Al de hierboven in 't kort weergegeven bepalingen handelen over het verbod van boeken. Een volgende reeks besluiten handelt over de censuur en is dus voor den lezer van minder belang. Wij deelen er enkel uit mede de straffen, welke zij belooft, die tegen de besluiten der apostolische constitutie zondigen.

Al wie, zonder machtiging van den apostolischen Stoel, wetens boeken leest van avvallen of ketteren, een ketterij staande houdende, alsook boeken van onverschillig welken schrijver, met name bij Apostolische Brieven veroordeeld; al wie deze boeken bewaart, ze drukt of op eenigerlei wijze verdedigt, behoort *ipso facto* de excommunicatie, op bijzondere wijze den Roomschen Paus voorbehouden. Zij die zonder goedkeuring van hun bisschop boeken van de H. Schrift of aantekeningen en commentaren op die boeken drukken of laten drukken, belopen *ipso facto* de niet voorbehouden excommunicatie.

Zij die de andere voorschriften, vervat in deze algemeene decreten, zullen overtreden hebben, zullen ernstig door hun bisschop worden berispt naar mate van den veranderlijken graad hunner schuld; en als dit passend blijkt, zullen ze zelfs met de canonieke straffen worden getroffen.

Ziedaar in het kort de jongste apostolische constitutie van den H. Vader weergegeven. De zogenaamde vrijzinnige pers zal er wel weer den draak meesteken en beweren, dat het den Paus te doen is om de geloov-

FEUILLETON.

Un aventura stranjo.

(30)

Un siete anja pasa mi tabatin algun cos di haci na Londen i un tramerdia mi a bai coe ferrocarril na mi cas trobe, pasobra mi no tabata biba na Londen mes. Mi sol tabata den wagen i pa pasa tempoe mi a cominza leza algun courant, koe mi a compra na station.

Den es tempoe courantnan tabata scirbi toer dia tocanti di un troepa di anarquisto, koe na Paris a declara gera na henter sociedad. E nobo tabata duna hende mas tantoe mieda ainda, pasobra courantnan a scirbi tambe, koe algun di e hende tabatin intencion di bini bisita Londen tambe.

Mi a sigi leza te ora scuridat na a permiti mi mas i anto mi a sinta corda ariba es koe mi a leza, ora ferrocarril a para na un station camina mi mester a bai den un otro ferrocarril. Pasobra mi tabatin un cuart di un ora tempoe ainda, mi a drenta restauracion di e station, pero mi no a haja nada aja, pa kita mi hamber—fuera Sandwichs (pida

pam coe salmon of ham) — sino un worst Aleman masjar grandi. Mas koe nunca mi a come e cos-ai, mi a cumprele, cordando koe hamber ta haci tur cos duci, e cordamentoe tabata berdad, pasobra mas koe cos tabata masjar duro i bieuw, mi a comele henteramente i juist mi a caba, ora ferrocarril, koe mi mester a bai coe ne, a jega.

Den wagen, koe mi a drenta awor, mi a haja un companjero, koe-mescos coe mi-tabata bisti coe un jas largoe. Den su manoe e tabatin un doosji largoe lorá den papel coral i coe cabuja. Promer el a papia un poco di frioe di awor, i porfin el a ofrece mi su *veloflesch* jen di brandy. Awor tabata mi costumber di no toema nunca nada di un stranjero ora mi tabata na biage, pero awor mi a cai den tentacion i mi a toema un glas, koe mi a bebe lihe. Mi a lora mi curpa den un panja grandi, koe mi tabatin i a bai sinta tantoe bon, koe mi tabata por.

Mi no a sinta asina muchoe tempoe, ora mi a sinti mi curpa raar, mi cabez a bira, tabata manera lo mi a cai for di mi lugar, i mas koe mi a haci toer kiko mi tabata por, mi no por a kita e sintimentoe for di mi. Den es estado mi

a cominza corda trobe, ariba es koe mi a leza den courantnan i unbez mi a haja idea, koe e brandy, coe mi a bebe, tabatin un cos aden pa mi pega sonjo. E cordamentoe no tabata muchoe agradable i un poco ansiar mi a purba di nobo pa mi kita for di es estado, pero envano, i contrario, mi a perde toer mi conocementoe, mi no tabata sabi mas, na oenda mi tabata.

Pero esai tabata dura un dos tres minuut noema, pasobra mes lihe, koe sintir a bai, el a bolbe; ma mi no tabatin boluntad mas, mi no por a haci es koe mi tabata kier. Den es estado mi a mira mi companjero den su cara, i a parce mi, koe el a troca tur, su wowa tabata corta candelá, un sonrisa cruel tabata para ariba su boca, na un palabra henter su curpa, toer su hacer a muntra furia.

Mientra mi a mira asina, el a cominza habri e doosji, koe el tabatin cerca djele i ora el a habri su tapadera, mi a mira algun wiel chikito, manera tin den horloge i mi a comprende, koe e cos ai mester ta un di e maquina infernal, manera anarquistanan ta usa pa haci nan mal hecho. Mi tabata spantar! Mi promer cordamentoe tabata

pa boela lamanta, pero mi no tabata por. Mi companjero, koe a mira esai, dici:

"Bo no por haci nada. E bebida, koe mi a duna bo, ta haci, koe pa algun tempoe bo curpa a perde tur su movimentoe. Bo ta comprende, kiko e cos aki ta, i lo bo comprende tambe, kende mi ta. Mi ta un di nan, koe kier libra sociedad di toer su rey, di toer su maestronan."

"Bo ta un anarquisto—un homber di dynamiet!" mi a grita.

"Jama mi, manera bo kier. Bo mester huzga hende segun su obra. Tende kiko lo mi bisa bo. E club, koe mi ta miembro di djele, a declara gera na tur gobierno i a manda diferente di su miembronan, pa jega na su fin. Poco tempoe ainda i den henter Europa lo nos caba coe toer poder. Na tur capital nos tin nos miembronan. Na e momentoe tin na Londen nobenta nuebe homber tur arma coe *boom* i otro cos di dynamiet. Nos ta falta un homber i mi ta mandar pa busca es un. Mi a scohe bo!"

Mi a spanta, pero el a sigi:
"Si, si, bo mester bira un di nos i bo tambe mester bini para bao di bandera.

vigen dom te houden. Maar elk welkenkende zal er een nieuw bewijs in zien van zijn vaderlijke zorg om de kinderen der Kerk te bewaren voor het vergif der slechte lectuur, dat helaas al verwoestingen genoeg in de wereld nauricht.

DE PEST TE BOMBAY.

(o.)

Voor eenigen tijd gaf prius Karageorgewitj in de Parijsche *Figaro* een correspondentie uit Bombay, waar de pest volgens de laatste berichten eerder toe- dan afneemt, en uit dit schrijven deelen wij het volgende mede.

De reiziger, die te Bombay aankomt, ondergaat aanstonds een groote verandering en hij vraagt zich af: Heerscht hier de pest? Zijn hier meer dan vijftig sterfgevallen daags? Bestaat hier een paniek? Waarergens?

Van de haven af zijn de straten van Bombay heel levendig, het krioelt er van koelies, in 't wit gekleed, met roode tulbanden; vrouwen in roode of rose saris, met armbanden van zilver of gekleurd glas aan de vingers en aan de voeten, loopen rond, allerlei voorwerpen dragend in glimmend koperen potten; zij zien er zoo vroolijk uit onder de warme zon in haar schitterende kleederdracht. Goochelaars, die langs de breede straten onder de groote *barriada's* zitten, slaan op hun trommels of spelen op hun doedelzak; en al dat rumoer, al die schitterende kleuren geven volstrekt niet den indruk van een stad, waar de pest heerscht en die door allen ontvlucht wordt.

Maar dat is slechts de eerste indruk. Verder op, in de Hindoe-stad, in den bazaar, te midden der winkelstraten, die ons Europeanen vol volk toeschijnen, maar die voor Bombay, waar de bevolking zoo buitengewoon dicht is, bijna verlaten zijn; tusschen die kleine winkeltjes, waar sandelhout en wierook gebrand wordt, komt eensklaps een scherpe doordringende lucht van phenol boven, en voor het besmette huis, waar pas kort geleden een lijk is uitgedragen, zie je op de gevel een zandachtige vlekken, een mengsel van chloor en andere chemische stoffen.

En in het kwartier der inlanders, langs de zeezijde en langs de dokken, schijnt de geesels zich vast te nestelen, en de huizen, die naar chloor en phenol ruiken, worden meer en meer talrijk. Colaba, een half Engelsch kwartier, is bijna verlaten; ook de troepen, die in de marinierskazerne waren ingekwartierd, gingen op het strand aan den kant van Black Bay onder tenten kampeeren.

De Beurs is gesloten, het grootste gedeelte der fabrieken staat stil en men schat het aantal van hen, die uit de stad vertrokken zijn, op 250.000.

Iederen avond is er in het station een geweldig gedrang van lieden, die overdag achtereenvolgens alle treinen hebben gemist. Een menigte

koelies, in wit en rood, tegen het loket der derde-klasreizigers gedrongen, steken smeekend den beambte hun geld toe; en de arme lui vooral schreeuwen, dringen en steken hun geld over de hoofden van die voor hen staan, om toch maar een kaartje machtig te worden; en als zij dan worden teruggedrongen, hervatten zij een oogenblik later weer den stormloop. In 't midden van het station staan groepen vrouwen en kinderen met als eenige bagage enkele pakken roode en witte voddens en eenige koperen pannen, die hel blinken als goud; zij wachten op het biljet, dat hen in staat zal stellen te vluchten. En als de laatste trein vertrokken is, vorinen zich rondom het station groote kampementen; de menigte strekt zich uit op den grond in een schilderachtige wanorde van dekens en bagage, en wacht op den trein van den volgenden dag.

Den geesels noemt men hier builenpest, nog een geheimzinnige kwaal, waarvan zelfs de oorsprong niet goed bekend is. Eerst schreef men ze toe aan dadels, die uit Syrië werden ingevoerd, aan koren uit het binnenland; men heeft de dadels vernietigd en het koren in zee geworpen, maar de geesels bleef en verergerde van dag tot dag... Op zekeren morgen vond men een aantal doode ratten op den grond liggen, daarna duiven en kippen. Eindelijk een man, vervolgens nog andere — bijna plotseling gestorven, zonder dat men wist, dat ze ziek waren... Een hevige koorts, een klein gezwel onder den arm of in de lenden, en in vier en twintig uren stierf de lijder. De slachtoffers werden steeds talrijker.

In de hospitalen blijven, dank zij de inenting met serum, meer dan twee derden der opgenomen pestlijders behouden; maar het idee van kaste-menging, van aanraking met lieden, die zij als hunne minderen beschouwen, houdt de Hindoes van de hospitalen verwijderd; zij blijven liever thuis, verzorgd door hun waarzeggers of tovenaars, onherroepelijk verloren — en zij sterven liever dan hun kaste-vooroordelen, waarin zij geleefd hebben, prijs te geven.

Voeg daarbij, dat vóór en na den dood de godsdienst der Parsis, die door een groot gedeelte der bevolking van Bombay gevolgd wordt, alreënde gebruiken voorschrijft, die in een hospitaal niet kunnen worden nageleefd. En daarom willen ook de Parsis hun huizen niet verlaten.

Bij een Parsi, sinds gisteren ziek en dien ik ga bezoeken, zit een vrouw een wit kleed te wasschen, waarmee morgen de doode zal worden bekleed. Dat kleed moet door een der bloedverwanten worden gewasschen, en de vrouw, die weet dat haar man de pest heeft — en dus verloren is — maakt zijn doodskleed klaar met een kalme gelatenheid, die mij verschrikt.

De zieke ligt op een zeer laag bed. Hij heeft het erg benauwd en zweet dikke droppels. Compressen liggen op zijn hals en met moeite vraagt hij

"Esai lo bo no bisa nunca mas," el a grita serando mi garganta.

Pero di ripiente mi a sinti, koe mi a haja poder trobe ariba mi miembronan, e bebida a caba traha. Koe toer mi forza mi a kitele for di mi i mi a cai furioso ariba djele. Nos a bringa un poco, el a cai ariba mi. Den su manoe e tabatin e punjal, mi a grita.....

.....

"Riddlesley! Riddlesley!"

Esai tabata boz di conductor. Mi a frega mi wowo i a mira. Dilanti di mi, mi a haja mi companjero, koe a weita mi harriendo den mi cara.

"Bo a drumi?" el a puntra.

"Mi ta kere, si," mi a responde, tur spantar ainda.

"I bo no a sonja bon," el a bisa, "pasobra awor bo tabata grita masjar."

I el tabatin razon. E worst Aleman a danja mi stoma i e brandy a haci su cos tambe. I ora mi a conta mi companjero mi sonjo, el a cominza harri i a presenta mi for di su doosji un sigar fini.

Pero com coe ta for di e dia nunca mi a come un worst Aleman mas; esai ta fruta taha pa mi.

mij: „Pané, Sahib! water mijnheer!" Daarop sluit hij de oogen en schijnt te slapen... en zoo zal hij blijven slapen.

In de enge straten komen lijkstafies voorbij, Hindoes, op een draagbaar liggend, het lichaam rood geschilderd, met een afschuwelijk ge-laat, glimlachend onder het vuurroode kleursel der wangen. Het lichaam is bedekt met guirlandes van jasmijn en Bengaalsche rozen. Vóór delijkbaar draagt een man een vaas, waarin vuur brandt, waarmee de brandstapel zal worden aangestoken, en achter den doode loopen lieden, die muziek maken en op een soort lange trommel slaan. Daarachter komen de vrienden, allen een stuk hout dragend, dat zij bij den brandstapel zullen voegen als een laatste eerbewijs aan den overledene.

Er komen anderen... Muzelmanen. De doode ligt op een lijkbaar, met roode, met goud doorwoven stof bedekt. De dragers en volgelingen zingen samen een godsdienstig lied, dat bijna vroolijk klinkt, en langzaam trekken zij naar het Muzelmansche kerkhof aan den oever der zee, waar het lijk zal rusten onder de groote banians en de bloeiende jasmijnen.

... Een begrafenis van een Parsi: op een lijkbaar, met wit laken bedekt, ligt het lijk, in 't wit gekleed. Het wordt gedragen door acht mannen, geheel in 't wit, met witte handschoenen. De Parsische gewoonte eischt, dat de dooden gebracht worden naar den toren der Stilte, door dezelfde mannen, die een afzonderlijke kaste vormen en die aan geen enkele openbare plichtigheid mogen meedoen — zonder negen dagen van voorafgaande zuivering; zij wonen in een afgezonderd huis, dat voor hen alleen is gebouwd. Nu, ter oorzake der ziekte, worden zij gedwongen handschoenen te dragen, die zij met hun kleederen in 't vuur zullen werpen, nadat zij den doode op den toren hebben neergelegd.

Op den toren der Stilte hebben de gieren spoedig het lijk van alle vleesch ontdaan, en laten niets achter dan een hoop beenderen, die door de brandende zon spoedig tot stof vergaan, en dat stof zelf wordt weer verstrooid bij den eerstvolgenden meesson.

Een lange stoet van in 't wit gekleede menschen volgt twee aan twee, onderling als teeken van eensgezindheid een zakdoek vasthoudend. Langzaam schrijden zij voort naar den toren, waar de gieren, die in den laatsten tijd volop hebben, slapend in de zon op het aas wachten, dat hun gebracht wordt.

Een bezoek aan het ziekenhuis, waar de pestlijders verpleegd worden, beschrijft de inzender in de *Figaro* aldus:

Buiten de stad rijdt het rijtuig langen tijd door een ellendige wijk, eindelijk door een open terrein, waar fabrieken zullen komen te staan. Opnieuw komen wij in de voorstad Parel, aan wier einde het hospitaal staat voor besmettelijke zieken. Ondanks de 30 graden C., wat in dit seizoen hier de gemiddelde temperatuur is, is 't in 't hospitaal bijna frisch, overal heerscht een half duister.

Alle zieken in 't hospitaal zijn koelies, Sudra's van de laatste der vier Hindoe-kasten. Op platte bedden met dunne matrassen liggen de ongelukkigen uitgestrekt. De dokter laat ons zijn patiënten zien; aan hun gebronsde lichamen is niets veroutrustends te bespeuren: enkele hebben een verband onder den oksel of in de zijde, in die gezwollen zit het kwaad, de oorsprong der koorts, die den zieke doet slapen, hem uitput en sterven doet. In deze zaal liggen slechts herstellenden of gevallen van lichten aard. Aan het eind ligt een klein kereltje, vreeselijk mager. Hij slaapt als wij voorbijgaan, hij komt uit een der districten, die door den hongersnood zijn geteisterd en om dien geesels te ontgaan, is hij naar hier gevluht, waar de pest hem heeft aangegrepen. Hij wordt wakker gemaakt en opent een paar prachtige oogen. Hij lacht vroolijk en schudt met het hoofd, waarboven de lange haarlok van den Muzelman

pluimt; maar aanstonds slaapt hij weer in, hij wordt beter, zijn koorts vermindert en de dokter verklaart hem gered.

Verder, in een andere zaal, liggen vier ernstige zieken, de eene ijlt en worstelt met twee bewakers, een andere knarst met de tanden en de derde woelt in zijn lakens; de vierde ligt rustig, hij is al dood misschien.

Buiten het hospitaal staan huisjes van bamboes en matten, daar liggen Hindoes, die zich slechts door eigen dokters en met eenvoudige geneesmiddelen willen laten verplegen. Daar ligt een oud man; op de gezwollen onder zijn arm is een witte pap gelegd, die verhardt; hij ijlt en ziet ons aan met een verdwaasden, onbestemden blik, waaruit het leven reeds ontweken schijnt....

In een andere hut ligt een Hindoe-vrouw, gisteren hier gebracht met haar man, die van morgen gestorven is. Zij is nog mooi, nog niet uitgeput door de ziekte, en zij slaapt gerust, eerder gelijkend op een wezen uit de sprookjeswereld, dan op een arme lijderes, die morgen sterven zal wegens de onvoldoende geneesmiddelen van haar Hindoe dokter.

Eindelijk verlaten wij het hospitaal, waar de ongelukkigen met hun groote, zwarte oogen ons angstwekkend aanstaren.

En buiten, in de woelige stad neemt de ziekte toe, de sterfte wordt grooter en de Europeesche mogendheden slaan de handen ineen tot wering van het gevaar, dat uit Indië dreigt.

NIJWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements beschikking dd. 5 dezer maand N°. 133 is:

1. aan den Heer J. Thielen, Gezaghebber van Aruba, met ingang van 16n. dezer maand, drie weken binnenlandsch verlof verleend, met vergunning om zich naar Venezuela te begeven; en
2. bepaald, dat de functiën van Gezaghebber van Aruba tijdens de afwezigheid van den Heer Thielen, zullen worden waargenomen door den Landraad J. B. Arends.

Lijst van onafgehaalde en onbestebaar bevonden brieven:

Vicente Cardone, G. Samber, Leonicia Eeson, M. & J. Cardoze, Delvalle & Correa, Henry D. Henriquez, Herman C. Henriquez, B. D. Jesurun, M. Eljuri & Hijos, T. Orsini & Hijos, M. & J. Cardoze (aang.), J. Cardozo, (aang.), Jesurun & C. (aang.)

Niet voor bestelling vatbaar: de volgende drukwerken, geadresseerd aan: Nelly Eskildsen, Marie Faarup, Catharina Eskildsen, F. Faarup.

De Hoogwaardige Heer J. J. A. Van Baars, benoemd Bisschop en Apostolisch Vicaris van Curaçao, heeft benoemd tot pastoor der parochie van de H. Anna te Otrabanda den Zeer Eerw. Pater F. J. A. Hellings, die pastoor was te Santa Maria op Curaçao.

De Hoogedel Gestrenge Heer Mr. C. A. H. Barge, Gouverneur der kolonie, heeft bij den Kolonialen Raad ingediend en aan diens goedkeuring onderworpen een "ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening, houdende bepalingen op de heffing van het recht van accijns op sterke dranken in de kolonie Curaçao."

Van verschillende kanten kwamen ons geruchten ter oore omtrent het tijdstip en de plaats der Bisschopswijding van den nieuwbenoemden Apostolischen Vicaris.

Na alleszins vertrouwbare informatie ingewonnen te hebben, kunnen wij onzen lezers verzekeren, dat alle geruchten daaromtrent onjuist en voorbarig zijn. Niet eerder dan wanneer de bulle der benoeming van den Apostolischen Vicaris uit Rome zal zijn aangekomen, kunnen wij met zekerheid weten, waar en wanneer het den nieuwbenoemden Bisschop zal gelieven de heilige Bisschopswijding te ontvangen.

di libertad."

"I si mi ta nina?" mi a puntra tantoe serio, koe mi tabata por.

El a baha i a papia den mi orea: "Anto bo ta perdí. Mi ta spierta bo. Ora bo no ta haci es koe mi kier, lo bo no bai biboe for di e ferrocarril aki."

"I kende lo mata mi anto?" mi a puntra, mientra mi a purba di lamanta.

"Esai lo mi haci!" el a grita.

"Risca!" mi a responde tantoe duroe koe mi tabata por. Mi a kere, koe mirando, koe mi no tabatin miedoe, le spanta. Al contrario, pasobra conforme mi a papia, el a hinca manoe den sacoe i a cohe un punjal i a purba ariba su dede coe e tabata scherpi.

"Mi ta duna bo un minuut pa resolve," e dici, "i si bo ta nina anto ainda, e punjal lo pasa bo coerazon."

I pa munstra mi, koe el a papia serio el a pone punta di e punjal den su brasa i sanger a sali un bez; anto el a bira pa mi, diciendo:

"Tempoe a pasa; kiko bo ta bisa awor?"

"Es koe mi a bisa caba. Mi ta nina." Unbez, el a lamanta i a cohe mi na mi garganta.

"Cobarde!" mi dici, mitar morto.

Wij beloven onzen lezers hun de definitieve beslissing, zoo spoedig de genomen is en tot onze kennis is gekomen, onverwijld bekend te maken. Andere berichten daarover kunnen beschouwd worden als niet uit goede bron voort te komen.

De *Prins Willem II*, waarmede de nieuwe Missionarissen voor de Curaçaosche Missie, drie Eerw. Paters Dominicanen, vijf Eerw. Fraters van de Congregatie van Tilburg en drie Eerw. Zusters Franciscanessen van de Congregatie van Roosendaal, uit Holland vertrokken zijn, zal naar alle waarschijnlijkheid morgen hier aankomen.

Wij roepen hun allen bij voorbaat reeds het welkom toe.

Voor al onzen lezers op Bonaire zal het aangenaam zijn te vernemen, dat deze week de Zeer Eerw. Heer G. van Rijn, pastoor der Sint-Bernardusparochie aldaar, het R. K. Gasthuis heeft mogen verlaten. Toch zal ZEerw. niet dadelijk naar Bonaire terugkeeren, maar nog eenigen tijd tot volledig herstel zijner krachten hier op Curaçao verblijven.

De Italiaansche matroos, die de vorige week hier met de *Maracibo* arriveerde en in de Caracasbaai moest worden ontscheept om daar in observatie-quarantaine te blijven, is deze dagen naar het R. K. Gasthuis overgevoerd, nadat het voldoende geblesken was, dat hij niet aan gele koorts lijden was. Hij is reeds hersteld.

Wel overleed deze week in hetzelfde gasthuis aan *malaria* de Heer Leonidas Arciniegas van Colombia, wiens groot vertrouwen in de bekwaamheid der Curaçaosche doctoren hem hierheen had doen komen. Niettegenstaande de zorgvuldigste verpleging bezweek hij echter na een langdurig lijden.

Maandag den 15den Maart zal aan den Wel. Gestrengen Heer J. F. K. Van Eps, Kapitein-Adjutant der Stedelijke Schutterij alhier, den gouden medaille voor vijftigjarigen dienst voor het front van het bataljon worden uitgereikt. Persoonlijk zal de Hoogedel Gestreng Heer Gouverneur der kolonie de plechtige uitreiking bijwonen.

Van harte feliciteeren wij den Wel. Ed. Gestrengen Heer Van Eps met deze heuglijke gebeurtenis, hopen dat Z. W. E. G. nog lange jaren de roem en de trots zal zijn onzer Stedelijke Schutterij, wier belangen en vooruitgang Z. W. E. G. steeds in het lange tijdsverloop van vijftig jaren heeft ter harte genomen alsof zij geheel en al de zijnen waren.

NEDERLAND.

EEHERSTEL.

Dominee H. J. Schouten, predikant te Ommen bij Tiel, (over wien wij schreven in ons hoofdartikel van 27 Febr. II.) heeft in een schrijven verklaart te gelooven aan de onschuld van Pater Damiaan, den apostel der melaatschen van Molokai, „op gezag van diens verklaring, afgelegd met het oog op Gods rechterstoel”. In hetzelfde schrijven verzekert dominee Schouten tevens, „dat het hem aangenaam is, dit te kunnen verklaren.”

Verder vestigt hij ook de aandacht op hetgeen hij reeds schreef in *De Nederlander* van 19 II. „dat hij niet twijfelt aan de liefde en toewijding van alle verplegers en verpleegsters der melaatschen.”

De sterke man in Amsterdam.

In Amsterdam had men van Sampson, den „sterksten man van de wereld”, gezegd, dat zijn krachtverhalen bluf waren, en dat hetgeen hij aan het publiek te zien gaf, enkel op bedrog berustte. Dit is den Amerikaanschen reus eindelijk gaan vervelen, en hij heeft den Amsterdamers eens laten zien wat hij kan.

Ziehier wat de faam van hem verhaalt:

Hij was een man, sterk boven velen. Sampson luidde zijn naam; groot was zijn faam als breker van ijzeren kettingen.

Doch er traden mannen op, die het waagden twijfel uit te spreken over zijn groote kracht. De ijzeren kettingen, zelden ze, waren niet echt, en gemaakt op breken.

En de laster verspreidde zich, dat de kettingen niet echt waren en gemaakt op breken.

Dit verdroot den krachtman. Hij zou toonen in het aangezicht van allen, die daar waren in de stad en buiten de stad, dat al wat daar bij geruchte rondging leeren was.

En hij liet het roepen met omroepers en herauten op alle straten en pleinen, dat de marktplaats, geheeten Rembrandtplein—naar den grooten schilder des lands, bekwaam in het maken van velerhand levende figuren—getuigen zou van de kracht zijns arms en de gedegenheid zijner ketens.

Het was tegen het uur dat de zon op het hoogste stond, dat Sampson zich vertoonde voor de verzamelde menigte. Een wagen stond gereed, geladen met vaten, welke kostelijken drank inhielden, mede pittig van smaak, gekruid met geurige hop. Twee krachtige rossen bewogen met moeite het zwaarwegend voertuig door de krakende sneeuw.

„Ziet!” zeide Sampson, „als deze rossen den wagen voorttrekken aan mijne kettingen, geloof ge dan dat zij echt zijn en geenszins op breken gemaakt?”

En het verzamelde volk riep uit: „ja, dan gelooven wij u!”

„En als ik dan na de wonderproef van de metalen schakels met de buigkracht mijns arms de schakelen vaneen breek, geloof gij mij dan dat ik sterk ben boven allen?”

Nogmaals steeg de kreet op, en handgeklap mengde zich met het geluid der stemmen: „Ja wij gelooven u!”

Zoo gebeurde het dan dat de ketens gespannen werden tusschen wagen en rossen. En zwaar dreunde de vracht door de krakende sneeuw, meters ver.

En het volk juichte: „hoera! hij is onze krachtman! De echtheid van het ijzer is bewezen.”

Maar weder verhief zich de laster: „ja, maar die kettingen breekt hij niet!”

De toorn des gespijden werd geweldig. „Komaan,” riep hij, „dat ik u toone wat ik vermag.”

En hij toonde hun hoe de kettingen braken als kerstkransen om zijnen arm.

Toen juichten allen: „heil! heil den man van den sterken biceps!”

En nog vele malen oogtte hij den lof van stadgenoot en vreemdeling.

BUITENLAND.

Rome.—Men verzekert, dat de H. Vader definitief den datum van het 4de nationale concilie der Verenigde Staten heeft vastgesteld. Het zou met Paschen geopend worden, onder de leiding van Z. Em. den kardinaal Gibbons en van Mgr. Martinielli, apostolisch gedelegeerde. Dit concilie zal op bijzondere wijze de schoolzaken, de sociale en vrijmetsehaarszaken regelen. Men voegt er tevens bij, dat Leo XIII deze plechtige en beslissende gelegenheid zal aangrijpen om eene Encycielik in het licht te geven, die hij geheel aan den godsdienstigen toestand van Amerika zal wijden.

—Ten Vaticane heeft men met groote ingenomenheid vernomen, dat de Russische gezant namens den nieuwen minister Moerawjef aan kardinaal Rampolla verklaard heeft, dat de verzoenende politiek van wijlen den minister Lobanof ten opzichte van de Katholieke onderdanen van den Czaar zal worden voortgezet. De regering is zeer welwillend gezind jegens het Roomsche Polen, zij zal o. m. aan den kerkbouw en de verdere godsdienstige aspiraties der Polen gaarne haar steun verleen.

—Ook de Republiek Venezuela heeft een gezant bij het Vaticaan aangesteld. Paus Leo XIII en de Kardinaal-staatssecretaris Rampolla hebben den nieuwen diplomaat, dr. Juan Pietri, en zijn secretaris in gehoor ontvangen.

Frankrijk.—Te Marseille zijn aangekomen de schepen *Persia*, *Branten hall* en *Caledonia*. De stedelijke gezondheidsraad heeft besloten het lossen te verbieden; ook te Frioul konden genoemde schepen niet ontladen worden. De raad liet den kapitein verzoeken om weer zee

te kiezen. De passagiers en eenige manschappen, voor Marseille bestemd, mogen slechts aan land gaan na een strenge quarantaine. Ieder schip, dat uit Bombay komt, zal eveneens behandeld worden.

De vertegenwoordigers van Marseille bij den algemeenen gezondheidsraad hebben onderling besloten het daarheen te leiden, dat schepen en goederen uit besmette streken komend, uit de haven zullen worden geweerd. Aan alle autoriteiten is dat plan meegedeeld. Minder bang voor de pest, of meer bedacht op winst zijn de kooplieden en fabrikanten, die in een vergadering reeds hebben geprotesteerd tegen een mogelijk verbod van uit Indië komende goederen. Ook de Engelsche cargadoors en eigenaars van de hierboven genoemde schepen dreigen de stad Marseille in rechten aan te spreken als de vaartuigen niet worden gelost. Intusschen schijnt de Fransche regering krachtige maatregelen te zullen nemen. Reeds is de minister van Binnenlandse Zaken gemachtigd een besluit te teekenen, waarbij het ontschepen van goederen uit besmette havens afkomstig in alle Fransche havensteden wordt verboden.

Duitschland.—De laatste verjaardag van den keizer, de dag waarop hij 38 jaar is geworden, werd op de volgende wijze gevierd. Reeds bij het kriecken van den morgen weerklonk het verheven koraal „Loof den Heer”, dat door het korps trompetters van het 2e garde-regiment Keizerin Alexandra van Rusland, aan den ingang van de slotkapel opgesteld, gespeeld werd. Het was een frissche wintermorgen. Van het koninklijk paleis te Berlijn waren alle vensters der eerste verdieping verlicht, en op zijn tinnen wapperden, door een koel windje bewogen, de gele keizerstandaard naast de purperen standaard van den koning van Pruisen en den rooden keur-Brandenburgschen adelaar. De straten waren met vlaggen en wimpels versierd en van de Linden tot het keizerlijk slot reeds vroeg in den morgen door een menigte menschen bezet. Inmiddels deden uit den binnenhof van het slot de klanken van pijpers en het geroffel der trommen zich hooren. Daar opende zich de deuren van het portaal onder de woning des keizers gelegen, en in een plechtigen optocht togen de muzikanten van de tweede garde-infanterie-brigade met het muziekkorps van het garde-fusiliers-regiment, onder aanvoering van een adjudant er uit, het oude lied: „Schept vreugde in 't leven”, spelend. Van uit het slot naar den middenweg der Linden tot om den Pariserplatz marcheerde de muziek, overal de slapers wekkend en aan des keizers geboortedag manend.

Intusschen nam de verjaardagsviering in den engen kring van de keizerlijke familie een aanvang. Van zijn zes zonen en zijn dochter omgeven, nam de keizer van zijn gemalin als van de eerste de gelukwensen in ontvangst, spoedig daarop van zijn hooge ambtenaren en beambten, waarna Z. M. zich naar de slotkapel begaf.

Hier werd de nageling van twee nieuwe vaandels voltrokken. Daarna gingen de doorluchtige personen ter kerke.

Na afloop der godsdienstoefening had de felicitatie in de Witte Zaal plaats. Daarbij droeg de keizer de groote generaalsuniform en de gezamenlijke Pruisische orden. Het slot van het feest was het geven van het parool. Tevens werden gedurende de cour 101 kanonschoten gelost in den Lustgarten. De avondverlichting der stad was schitterend.

Zweden.—Het zilveren regeerings-jubilee van koning Oscar van Zweden, 18 Sept. e. k., zal een groote schaar van vorstelijke gasten te Stockholm bijeenbrengen. Onder de bezoekers worden nu reeds genoemd keizer Wilhelm, de Czaar, de koning van Saksen, de groothertog van Baden, de koningin van Rumenië en de leden van het Deensche Koninkshuis, van welke de kroonprinses, een Zweedsche is [een kleindochter van prins Frederik der Nederlanden].

—Dr. Nansen heeft in de aardrijkskundige vereeniging te Christiania gesproken over zijn expeditie naar de Noordpool. Hij merkte op, dat de *Fram*-expeditie aan volgende onderzoekingsreizigers den weg heeft gewezen. Het beste zou zijn te vertrekken van de Behringstraat in Noordelijke en Noordoostelijke richting en zich later met het ijs te laten drijven door de stroom, die naar de kust van Groenland gaat. Sedert met de *Fram* de beste resultaten zijn bereikt, zou het verstandig zijn een nieuwe expeditie naar de Poolstreken op dezelfde wijze uit te rusten.

De ontvangst van Nansen door het Kon. Aardrijkskundig Genootschap te Londen was een zoo grootsche plechtigheid, als men sedert de ontvangst van Stanley niet heeft bijgevoond. Er waren zooveel toegangskaarten aangevraagd dat men, in plaats van Queen's Hall, Albert Hall heeft moeten kiezen. De prins van Wales heeft Nansen de buitengewone medaille van het Genootschap aangeboden. Ook de andere leden der expeditie kregen medailles.

Koningin Victoria had den wensch uitgesproken, dr. Nansen en mevrouw Nansen bij hun komst in Engeland te zien.

Oostenrijk.—Volgens het *Deutsche Volksbl.* te Weenen heeft de pauselijke nuntius aldaar, Mgr. Talliani, bij den rijksminister Goluchowski een klacht ingediend tegen den hongaarschen minister van Onderwijs en Eredienst Wlassiats, wegens het niet-naleven eener overeenkomst tusschen de hongaarsche Regeering en den II. Stoel, volgens welke deze laatste toestemde in het benoemen van den regeringscandidaat Iwanowits tot bisschop van Rosenau, mits Mgr. Majláth, pastoor van Komorn, gewezen prefect van het seminarie te Gran en jongste zoon van wijlen den minister Majláth de Székely, door de Regeering erkend werd als coadjutor met recht van opvolging van Mgr. Leonhart, bisschop van Karlsburg, in Transylvanië. Nu heeft echter de minister Wlassiats in het benoemingsdecreet de woorden „met recht van opvolging” uitgelaaten! Vandaar het protest van den nuntius.

Rusland.—De benoeming van Moerawjef tot minister van buitenlandsche zaken in Rusland is nog steeds een der gewichtigste feiten van den dag.

Graaf Michael Moerawjef, de nieuwe russische kanselier—in zover die titel in een absolute monarchie als Rusland bruikbaar is—de opvolger dus van Gortsjakóff, Von Giers en Labanof, is 52 jaar oud. Zijn vader was gouverneur van Lithauen; zijn grootvader, de bekende onderdrukker van den poolschen opstand, gouverneur-generaal van Wilna. De jonge graaf Michael trad na te St. Petersburg volbrachte studien in den diplomatieken dienst en werd weldra secretaris der russische legatie te s' Gravenhage, daarna bij de russische ambassade te Parijs. Kort na 1880 werd hij raadsheer bij de russische ambassade te Berlijn onder graaf Sjoewalof en bleef daar tot 1893, als wanneer hij zelf gezant werd te Kopenhagen. Hier stond hij in groot aanzien bij de keizerin-moeder Maria Feodorefna [voorheen prinses Dagmar], de weduwe van czaar Alexander III, die daar veel in den schoot harer familie vertoefte en reeds terstond na Labanof's plotseligen dood, Moerawjef bij haar keizerlijken zoon Nicolaas II als den meest geschiktten opvolger moet hebben aanbevolen. Hij was indertijd gehuwd met een gravin Gagarin, maar is sinds vele jaren weduwnaar. Hij geldt als zeer bekwaam diplomaat en even energiek als talentvol; maar van zijn persoonlijke politieke denkbeelden wordt door de fransche pers wat al te lichtvaardig in chauvinistischen zin hoog opgegeven, alsof Rusland nu onverwijld den franschen revanche-oorlog ging bevoorere.

OFFICIAL OF U. S. DEPT. OF AGRICULTURE, WASHINGTON, D. C.